

noves

el butlletí

nº 211
juny 2011

Carrer Seminari, 4 · 07001 Palma · Tel. 971 72 51 68 · Fax 971 72 43 52

- **450 anys del Firó de Sóller**
- **ISGF amb els scouts d'Haití**
- **Comitè d'ajuda a Lorca - AISG**
- **Excursió a Cala En Gossalba**

Membres de:
AISG - España

Amistad Internacional Scout y Guía

Membres de:
ISGF

International Fellowship of Former Scouts and Guides
(Amitié Internationale des Scouts et Guides Adultes)

JUNTA DIRECTIVA DE L'APLEC:

Santi Hernàiz Alfosea	President
Eduard Mas Bataller	Vicepresident
Ramon Cassanyes Serra	Secretari
Pere Joan Serna Soler	Tresorer
Plàcida Pereyra Dupuy	Vocal
Neus Pujol Maura	Vocal
Teresa Garcia Felez	Vocal
Josep Henales Ramis	Vocal
Maria Gacias Gilet	Vocal
Iolanda Trilla Belmonte	Vocal
Àngel Zaragoza Bennassar	Vocal
Bartomeu Alorda Ladaria	Vocal

A. E. M. Aplec Scout
c/. Seminari, 4
07001 Palma

anticsescoltesmallorca@gmail.com

Redacció:
Eduard Mas
Teresa Garcia
Santi Hernàiz

Fotografia:
Àngel Zaragoza
Iolanda Trilla
Eduard Mas
Neus Pujol
Santi Hernàiz

ACTIVITATS QUE REALITZA L'ASSOCIACIÓ:

- Sopar Tertúlia (mensual)
- Activitat: excursions temàtiques (mensual)
- Reunió de Junta (mensual)
- Participació en espais de comunicació
- Edició de Noves, la revista (anual)
- Edició de Noves, el butlletí (mensual)
- Assemblea General Ordinària (anual)
- Sopar Jueu (anual)
- Sopar d'estiu (anual)
- Sopar d'arengades (anual)
- Dia del Pensament (anual)
- Sant Jordi (anual)
- Dia de l'Amistat (anual)

Administració i relacions públiques:
Plàcida Pereyra
Ramon Cassanyes

Disseny gràfic i maquetació:
Santi Hernàiz

Pàgina web:
Tomeu Alorda

Animau-vos a participar, tots plegats farem més atractiu i interessant aquest butlletí.

Podeu enviar els vostres articles d'opinió, imatges comentades, inquietuts, etc. a la següent adreça de correu-e:

anticsescoltesmallorca@gmail.com

Els articles signats expressen l'opinió de llurs autors i no necessàriament la de l'associació.

450 anys del Firó de Sóller

Tertúlia

Cada primavera, els corsaris turcs i algerins desembarquen a les redossades platges de la badia de Sóller amb la malsana intenció de saquejar la vila sollerica on, any rera any, són derrotats per la host cristiana comandada pel capità Angelats.

El Firó de Sóller ha esdevingut una gran representació teatral, on es barregen història i llegenda, animada per una gran participació popular sota l'organització de diversos col·lectius (de pagesos, pageses, moros, etc.), encarregats de portar a bon terme aquesta festa tan arrelada entre els sollerics. Com a conseqüència, atreu una gran l'afluència de visitants de la resta de Mallorca i de turistes, nacionals i estrangers. Però no sempre ha estat així, com be ens ho relaten l'historiador Plàcid Pérez i Rosa Marqués, fins fa poc temps presidenta del col·lectiu de pagesos de Sóller.

Malgrat des de l'any següent de la ràtzia corsària es commemora a Sóller la victòria sobre els moros invasors, sols fa 156 anys que s'escenifiquen les diverses batusses que tingueren lloc aquell llunyà 11 de maig de 1561 i que han esdevingut en l'actual Firó. Actualment el caire festiu s'ha imposat sobre la veritat històrica, enriquida per

les moltes anècdotes, reals i imaginàries, però totes donades per bones en benefici de la festa. Les valentes Dones, les Sagrades Formes, les Tres Creus, na Margarida Custurer, el guiatge de Sant Jaume o de Sant Jordi i d'altres que envolten aquesta jornada. De totes aquestes tradicions la més representativa, i que actualment és part institucional a la festa del Firó, és la de les Valentes Dones, dues germanes que suposadament donaren mort dos moros amb la barra que tancava la porta de ca seva.

En Xisco Pérez, Rosa Marqués i Plàcid Pérez. Foto A. Zaragoza.

En aquest segle i mig el Firó ha passat per diverses etapes, amb més o menys acceptació. A les darreres dècades del segle passat el simulacre travessa una crisi organitzativa popular i de participació i es comença a prendre consciència de la necessitat de revitalitzar la festa. Es parla de formar grups o associacions que s'encarreguin de vetllar pel bon funcionament del Firó. Però no és fins el 1995 que rep l'empenta definitiva, motivada en part per la polèmica decisió de l'ajuntament d'adquirir una partida de vestits de moro dels utilitzats a les festes d'una localitat valenciana i que aquell any desfilen a la manera del País Valencià. Aquest fet encén els ànims dels sollerics, que consideren desvirtuada la seva festa, provocant un

espectacular augment de participants en ambdós bàndols, una part dels moros es desmarca de la iniciativa municipal i organitza un saqueig a la plaça de Sóller com mai s'havia vist. A partir d'aquest moment, els diversos grups comencen a organitzar-se i a regular la festa, per tal de millorar-la i dignificar-la. Es consoliden els col·lectius de moros i pagesos i es legalitzen, neix el col·lectiu de pageses i apareixen els

bandolers, finalment tots aquest esforços es canalitzen en la Coordinadora de Festa 11 de maig i s'inicia una nova època, més representativa i estimada pels sollerics. Actualment tot un seguit d'esdeveniments es troben regulats i subjectats a calendari, el concurs de cartells, el de fotografia, els jurats, l'elecció i presentació de les V alentes Dones, la creació del programa de festes, les inscripcions al Firó dels moros, pagesos i pageses, la inscripció d'armes, la recollida de documentació i precinte d'armes, l'assemblea general, els sopars, etc., etc.

Santi Hernàiz. Palma.

Planell de sa batalla.

Infografia S. Hernàiz.

Història d'una Victòria

Els fets històrics estan prou documentats i permeten destriar amb certa objectivitat la realitat de les tradicions i llegendes acumulades al llarg dels segles. El cert és que la victòria cristiana sembla que va ser fruit de la casualitat, a l'assabentar-se el virrei de Mallorca que una esquadra corsària provinent del nord d'Àfrica operava per les costes de la península Ibèrica i les Balears.

El 10 de maig de 1561, vint-i-tres vaixells són divisats des de l'illa d'Eivissa i es dona avís urgent a les autoritats de Mallorca, el virrei Rocafull, desconegedor del lloc on tenen intenció de desembarcar, ordena la mobilització de tots els capitans d'armes per que es desplacin als seus respectius pobles i organitzin la defensa.

A l'alba del dia següent, diumenge i celebració de Sant Ponç, prop de 1800 corsaris desembarquen a Ses Puntes, sembla que guiats per un antic esclau que coneix totes les tresques de la regió. Els vigilants de la barraca del coll de s'Illa els veuen i donen la veu d'alarma, prevenint la població sense ser descoberts. Els moros abasten agrupats el coll de s'Illa i travessen diverses possessions fins arribar a Son Avinyona on es separen en dos grups, un pren cap a l'Horta, per creuar el pont d'en Barona i entrar a la vila pel carrer Nou, i l'altre enfila cap el pont dels Ases, per penetrar pel carrer de sa Lluna i agafar els sollerics entre dos focs.

El capità d'armes de Sóller ja ha ajuntat tots els homes en disposició de lluitar i posa en marxa el dispositiu de defensa, ha aconseguit aplegar al voltant de cinc-cents homes de Sóller i Fornalutx. Agrupats en tres banderes, sota el comandament del Capità Angelats, i armats amb llances, piques, arcabussos i ballestes, reben l'avís del desembarcament i prenen posicions al camp de s'Oca, tallant el camí que ve de la mar, però l'enemic avança per un altre lloc.

L'historiador Plàcid Pérez.

Foto A. Zaragoza.

Quan el primer contingent de corsaris es disposa a creuar el pont d'en Barona, divisa la host cristiana i s'atura, sorprès per aquella presència inesperada. Incapaços de calcular la força de l'enemic els moros dubten si seguir o no, el factor sorpresa s'ha perdut, fins i tot sembla que els estan esperant. Els sollerics també tenen dubtes, els ve de nou veure comparèixer l'enemic per un lloc diferent del que havien previst i acaben d'assabentar-se que un altre grup corsari ha entrat a la vila i ha començat el saqueig. El desconcert a les files cristianes és molt gran, fins que s'imposa el criteri del sergent Antoni Soler, veterà de la guerra de Flandes i amb molta experiència militar, que recomana escometre contra els moros que tenen al davant. Amb l'ofensiva sollerica, els corsaris s'acovardeixen i fugen, els cristians envalentits els persegueixen i maten molts sarraïns, entre ells el rais que els comanda, possiblement el fill del comandant de la flota. Una vegada consolidada la victòria, el capità Angelats decideix replegar-se i esperar al grup corsari que ha saquejat la vila a les rodalies de Son Avinyona, convençut que tornaran

seguint el mateix itinerari que a l'anada. En aquells moments ja s'han vist reforçats per dues banderes més procedents de Bunyola i Alaró, formades per 111 homes a les ordres dels capitans Ignasi Garcia i Pere de Sant Joan.

Plàcid Pérez. Foto A. Zaragoza.

Tal com havien previst, els corsaris, carregats amb el botí capturat i portant nombrosos presoners, retornen confiats pel camí que ja coneixien, trobant-se amb les forces cristianes.

Irremediablement es produeix un nou enfrontament i els moros es tornen acovardir, fugint els que no són morts i abandonant esclaus i botí, fins i tot deixen les armes que porten, sent perseguits fins que abasten les seves naus i salpen mar endins.

Miraculosament el balanç de víctimes és molt favorable al bàndol cristià, sols mitja dotzena de combatents sollerics han deixat la vida a la batalla, malgrat molts altres moriran més endavant conseqüència de les moltes ferides rebudes. Les baixes dels corsaris són més nombroses, dos-cents onze morts en total, un presoner i un nombre indeterminat de ferits entre els que aconseguen fugir. Un cas desafortunat és el de Joan Arbona, un fornalutxenc que es trobava de guàrdia aquella nit, l'home era coix i tot fa pensar que fou capturat per l'enemic.

El migdia tot ha acabat, el botí recuperat és ajuntat a la plaça de la vila i es retorna als seus propietaris, que han de jurar prèviament que allò que s'emporten és seu. Dos dies després, els Jurats del Regne de Mallorca remeten un escrit al rei Felip II relatant els successos ocorreguts a la vila de Sóller, evidentment magnificant l'actuació dels defensors i fent una gran lloança del virrei Rocafull.

Rosa Marqués.

Foto A. Zaragoza.

La tertúlia altra vegada deseparada

Un dies abans de la data programada per a la nostra tertúlia mensual, ens assabentam de la malplasant notícia que el restaurant de la Casa Catalana ha tancat, definitivament no tenim sort amb les seves de les nostres vetllades culturals, un altra

vegada hem de fer us de les relacions amb els agrupaments, sortadament al Sant Josep Obrer ens obren les portes i intercedeixen amb la parròquia per poder utilitzar durant unes hores el seu local de reunions. Organitzar un pa amb oli i companatge ja ho tenim per ma, i la logística audiovisual, com els caragols, sempre la portam damunt, ara altra vegada a cercar. Gràcies Magdalena per donar sentit al sempre a punt.

ISGF amb els scouts d'Haití

Escrit per Internacional AISG.

Ariel dos Santos, membre d'una guilda local de la Branca Central de l'Uruguai va tenir l'oportunitat de conèixer alguns escoltes d'Haití mentre es trobava en una missió el novembre de 2010 amb URUMAR (Armada Nacional de l'Uruguai). Posar-se en contacte amb la població i els escoltes de la zona és també part de les activitats de URUMAR. Així que Ariel de ISGF va preguntar com podia posar-se en contacte amb els Scouts d'Haití. Al port de Port Salut, a la base de la Marina de URUMAR, es va trobar amb un grup de escoltes locals. Ariel ja havia traduït alguns manuals Scouts de l'espanyol al crioll, la llengua parlada a Haití.

Els exploradors van veure una pel·lícula sobre la història dels escoltes i tingueren l'oportunitat de compartir la pràctica d'alguns nusos i altres activitats culturals diverses. Va ser notable i emotiu el comiat, un moment inoblidable que els escoltes van passar amb ell. Com el Moviment Scout és una germanor a tot el món, no hi va haver un sol moment que es sentissin estranys. Tots els membres de la tripulació van tenir l'oportunitat de compartir els seus coneixements amb els exploradors gest que va ser molt apreciat.

Comitè d'ajuda a Lorca

Escrit per Amics dels Exploradors de Lorca-AISG.

Diverses entitats i organitzacions socials creen el Comitè d'ajuda a Lorca promogut per la Plataforma del Voluntariat de la Regió de Múrcia. L'objectiu és coordinar el treball voluntari que desenvolupen les organitzacions socials des dels terratrèmols del passat 11 de maig. La Plataforma del Voluntariat de la Regió de Múrcia, diverses de les organitzacions socials que la integren i altres entitats socials de la regió, van constituir el 25 de maig el COMITÈ D'AJUDA A LORCA.

La constitució d'aquest es va dur a terme després d'una reunió constitutiva promoguda per la Plataforma del Voluntariat de la Regió de Múrcia i en la qual van estar presents un gran nombre de representants d'organitzacions socials i entitats de la regió. Com no podia ser d'altra manera, l'associació d'amics dels Exploradors de Lorca, únic representant de la Federació AISGE ESPANYA (Scouts Adults), forma part de la mateixa.

El Comitè d'ajuda a Lorca pretén aglutinar el major nombre possible d'organitzacions i entitats socials tant de la Regió com de fora de la mateixa, pel que insta a totes aquelles associacions que estiguin prestant el seu suport a Lorca, així com a altres que no ho estiguin prestant però desitgin fer-ho a través d'aquest Comitè, que formin part. Telèfon de contacte: 968 22 27 07 / 687 709 901 (Roberto Barceló Vivancos. Coordinador del Comitè d'Ajuda a Lorca i President de la Plataforma del Voluntariat de la Regió de Múrcia).

Panoràmica de cala En Gossalba.

Foto: Neus Pujol.

Excursió a Cala En Gossalba

19 de juny

El dia comença clar i lluminós, no fa un sol molt fort, és ideal per anar d'excursió.

Com que ningú ha telefonat per confirmar l'assistència donam per suposat que només serem Santi, Iolanda, Eduard i Neus (es veu que aquesta sortida no deu haver estat del gust de la majoria.) Partim els quatre cap al Port de Pollença on ens trobam amb Jaume i Antònia, ja en som sis definitivament i podem anar tots junts en un sol cotxe.

Pujam per la carretera que va al far de Formentor i deixam el cotxe al mirador, just al mateix revolt de la carretera comença la baixada cap a la cala d'en Gossalba, al principi és una carritxera assolellada i poc a poc es torna una torrentera frondosa i ombrívola que passa per un espès pinar, el camí és fàcil i està ben assenyalat per nombroses fites de pedres. En arribar a la cala, tota de pedra rodona i completament verge es comença a tapar de niguls i es mou un poc de vent, només quatre valents es banyen a les netes i transparents aigües, els dos restants ens ho miram.

Sa carritxera camí de la cala.

Foto: S. Hernàiz.

Després del bany mentre descansam arriba un veler que maniobra i queda fondejat a la cala, ens ofereix una bella i relaxant estampa marinera. Dinam i fem una bona estona de tertúlia, xerram de tot un poc, del nou govern, de les abelles d'en Jaume, de tècniques d'horticultura, de receptes de cuina, etc. etc. en fi, arreglam un poc el món.

Arribats a la cala.

Foto: S. Hernàiz.

Panoràmica del Far de Formentor

Foto: Neus Pujol.

Opinià

La tornada és un poc més dura, ara fa un bon sol i és pujada, arribam ben assolellats i suats però satisfets de la caminada, ara ja en cotxe acabam la carretera fins al far de Formentor des d'on gaudim de les seves impressionants vistes, en estar plens de tanta bellesa i natura donam per acabada la jornada i tornam tots cap a casa ben contents.

Fins a la propera que ja serà el curs qui ve.

Embat. Bunyola.

Vista de cala En Gossalba.

Foto: S. Hernàiz.

El grup al far amb la serra de Tramuntana al fons.

Foto: Neus Pujol.

Mes de juliol de 2011

Dia 02 dissabte: Sopar d'estiu a Sa Coma

Hora: 21:00.

Lloc: Casa de na Neus i n'Eduard

Carrer Olivera, 21, urb. Sa Coma (Bunyola).

Preu: A repartir entre tots.

Confirmar assistència abans de dia 30 de juny al tel.:

971 61 51 24 (Neus).

Veniu a compartir una vetllada d'estiu amb nosaltres, gaudirem tots plegats d'un sopar fred típic de l'Aplec, no faltará de res: pa amb oli, carn freda, botifarrons, la famosa salseta de tomàtiga, coques diverses, sobrasada, ensaimada llisa, el deliciós gelat de "tutti frutti" i d'altres sabors... tot regat amb bon vi i tota casta de begudes refrescants.

La sobretaula estarà animada pel nostre company Ramón Cassanyes .

Us esperam!

VACANCES D'ESTIU

Previsió d'activitats mes d'octubre

Dia 03, dilluns: Sopar tertúlia.

Dia 16, diumenge: Activitat.

Dia 19, dimecres: Reunió de Junta.

Dia 25, dimarts: Dia de l'amistat AISG.

Ajuda'ns a créixer fes-te soci de l'aplec

quota anual 20 €

Palma , a de 20....

Benvolguts amics:

Per la present sol·licito afiliar-me, amb data d'avui, a l'associació d'**Antics Escoltes de Mallorca Aplec Scout**, amb seu a Palma, carrer Seminari, 4, codi postal 07001.

Signatura

ORDRE al BANC o Caixa

Senyors:

Agrairé que, fins a nou avís, vulguin atendre amb càrrec al compte indicat els rebuts que siguin presentats per l'Associació d'**Antics Escoltes de Mallorca**.

Nom i llinatges

Carrer o plaça Número Pis

Població Municipi Codi postal

DNI o NIF Telèfon Mòbil

Adreça electrònica

Banc o caixa

Entitat

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Oficina

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

D.C.

<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------

Número de compte

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Data

Signatura

Antics Escoltes de Mallorca Aplec Scout

Carrer Seminari, 4 - 07001 Palma - anticsescoltesmallorca@gmail.com

Retallar per la línia de punts i enviar per correu ordinari.

a. e. m. Aplec Scout